

Arbetsmarknadsdepartementet

Förstärkt skydd för arbetstagare med allmän visstidsanställning och vikariat (Ds 2012:25)

Genom remiss den 25 juni 2012 (A2011/2825/ARM) har ILO-kommittén anmodats att yttra sig över promemorian Förstärkt skydd för arbetstagare med allmän visstidsanställning och vikariat (Ds 2012:25). I promemorian föreslås ändringar i lag (1982:80) om anställningsskydd beträffande tidsbegränsade anställningar. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2013.

Förslagens förhållande till ILO-konventioner

Syftet med de föreslagna ändringarna är att begränsa risken för att olika former av tidsbegränsade anställningar kombineras på ett sätt som innebär ett kringgående av de tidsgränser som gäller för att en allmän visstidsanställning eller en anställning som vikare ska övergå i en tillsvidareanställning, och därmed stärka skyddet för arbetstagare med tidsbegränsade anställningar. Enligt promemorian bedöms lagförslaget inte beröra någon av Sverige ratificerad ILO-konvention.

ILO:s konvention nr 158

Enligt ILO:s konvention nr 158 om uppsägning av anställningsavtal på arbetsgivarens initiativ, får en arbetstagare inte sägas upp annat än om det finns sakliga skäl för uppsägningen. Vidare finns föreskrifter om förfarandet vid uppsägning och om rätten att få uppsägningen prövad. Enligt konventionen är det möjligt att undanta arbetstagare som arbetar för viss tid och för visst arbete från konventionens tillämpning.

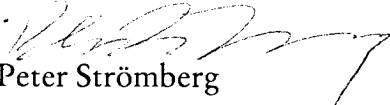
ILO-kommittén gör bedömningen att förslagen i promemorian inte kan anses strida mot ILO:s konvention nr 158.

ILO-kommitténs slutsats

ILO-kommittén finner att förslagen inte står i strid med Sveriges åtgången enligt någon ILO-konvention ratificerad av Sverige.

I beslutet i detta ärende har deltagit undertecknad ordförande och ledamöterna Hult, Kovar, Nygren, Thapper och Bengtsson samt ersättarna Eriksson och Larsson. Närvarande har varit ersättarna Skäringer, Roström, Jonsson, Engblom och Oscarsson, sekreteraren Levin, adjungerade Eng Sjölund och Sundgren. Ärendet har handlagts av undertecknad sekreterare.

Arbetsgivarledamoten i SKL och arbetstagarledamöterna i LO och TCO har därutöver anmält ett tillägg. Tillägget bifogas.

Peter Strömberg

Linnea Blommé

Tillägg

I konvention nr 98 om tillämpning av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten anges att staterna ska agera för att uppmuntra och främja en full utveckling och användning av systemet för frivilliga förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter i syfte att reglera villkor och förutsättningar för anställning genom kollektivavtal. I konvention nr 154 slås bland annat fast att åtgärder ska vidtas i syfte att främja kollektiva förhandlingar. Ett syfte med konventionen är att successivt utsträcka kollektiva förhandlingar till de frågor som räknas upp i konventionen, som exempelvis bestämmandet av arbets- och anställningsvillkor.

Förutsättningarna för att en arbetsgivare ska kunna anställa en arbetstagar på begränsad tid regleras i ett stort antal kollektivavtal på svensk arbetsmarknad. Även möjligheten att inleda en anställning med en prøvotid tillhör de vanligaste villkorsfrågorna i kollektivavtalen. Promemorians förslag till en ny 5 a § i anställningsskyddslagen rör således ett område där arbetsmarknadens parter i hög utsträckning har avtalat om lösningar som anpassats till såväl sektoriell som lokal nivå. Det står klart att tillämpningen av vissa befintliga kollektivavtalsvillkor rörande tidsbegränsade anställningar och provanställningar riskerar att påverkas av den föreslagna 5 a § anställningsskyddslagen. Detta

gäller särskilt som bestämmelsen föreslås införas i en helt ny paragraf.

En utgångspunkt i det fortsatta lagstiftningsarbetet bör med hänsyn till ovanstående vara att de åtgärder som föreslås inte mer än nödvändigt påverkar redan ingångna kollektivavtal. Det saknas en analys av denna fråga i promemorian och arbetsmarknadens parter har inte involverats i arbetet med utformningen av lagförslaget.